

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Relatis duobus propositionibus damnatis, proponitur doctrina certissima Theologorum, & quomodo ex illa reddatur certo falsa opposita opinio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

quem ponit P. Suarez, vt non interrogetur in odium Fidei, sed solum ad detegendum inimicum; sic non damnatur ea sententia, quod ita interrogatus non teneatur respondere veritatem. Ratio est: nam censura Pontificia respicit causam Fidei, & confessionis eius: at in illo casu, in quo interrogat siue Princeps, siue privatus, non agitur causa Fidei, neque confessionis eius: ergo hanc sententiam, quæ loquitur de hoc casu particulari, non damnat censura Pontificia.

37. Dicendum est secundo, si propositio procedat vniuersaliter de omni casu, in quo potestas publica interroget, non in odium Fidei, sed ob alium finem bonum; si affirmet licite posse tacere, talis affirmatio subiacet huic damnationi. Ratio est. Nam potest Princeps Catholicus in Belgio scire velle propter aliquem finem honestum, & consequenter non in odium Fidei, quinam sint Catholici in ditione sua: vnde si tunc interroget Petrum, an sit Catholicus, isti tacere, aut tergiversari non licet: quia ea taciturnitas erit signum Fidei negatæ. Quare propositio asserens in hoc casu silentium esse licitum, subiacebit huic damnationi, iuxta quam damnabilis est propositio asserens, interrogatum à potestate publice de sua Fide, posse tacere. Neque potest excusari in presenti, sicut in præcedenti, ex eo quod hic non agitur causa Fidei: nam quavis in hoc casu interrogatio non sit in odium Fidei; negari non potest, quod agatur hic causa Fidei, propter aliquem alium finem honestum, & maxime si iste finis sit Catholicis favorabilis. ita sic interrogatum ab Episcopo, vel Principe Catholico teneri ad confessionem Fidei, docuit P. Arriaga 2. 2. disp.

Arriag. 2. 2. disp. 21. sect. 2. num. 5., quem refert, &

sequitur Leander à Ss. Sacr. part. 1. in decal. 2. disp. 2. quæst. 12.

DISERTATIO XIII.

De necessitate piæ affectionis supernaturalis ad assensum Fidei, & ad eius certitudinem.

CAPVT. I.

Relatis duobus propositionibus damnatis, proponitur doctrina certissima Theologorum, & quomodo ex illa reddatur certo falsa opposita opinio?

SVMMARIVM.

- Dua propositiones damnatæ. num. 1.*
- Piam affectionem voluntatis esse necessariam ad assensum Fidei. n. 2.*
- Constat ex eo, quod liberum est credere, & non credere. Vbi refertur definitio Tridentini n. 3.*
- Necessaria est ad certitudinem adhesionis. num. 3.*
- Vbi non est evidentia veri, requiritur inclinatio voluntatis. num. 5.*
- Solum requiritur ad credendum, mysterium fuisse à Deo revelatum, num. 6.*
- Reijcitur assertio opposita. num. 7.*
- Ex eo reijcitur, quia falsum est, quod res Fidei sint evidentes. num. 8.*

1. **P**ropositio 19., quam in hoc decreto damnat Pontifex, hæc est. *Voluntas non potest efficere,*
T t 2 vi

ut assensus Fidei in se ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium. Propositio 20., quæ est quasi conclusio illata ex præcedenti, quæ etiam damnatur, hæc est. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.

2. Piam affectionem voluntatis supernaturalis esse necessariam simpliciter ad assensum Fidei supernaturalis, est communis Theologorum sententia, tam firmis momentis auctoritatis, & rationis munita, ut opposita (ut minimum) sit plane improbabilis. Quam sententiam docet

S. Tho. S. Thomas 2. 2. quæst. 1. art. 4. & q. 2.
Suar. art. 1. ad 3., & alijs in locis. Eam egregie firmat P. Suarez disp. 6. de Fide sect. 6. & 7. Lugo Card. disp. 10. de Fide sect. 1. & seqq., P. Granada 2. 2. cōtrov. 1. tract. 9. disp. 2. & seqq., P. Petrus

Gran.
P. Hur. Hurt. de Fide disp. 45. & seqq., & omnes communiter Theologi.

3. Id probant ex apertis testimonijs Sacre Scripturæ, ex quibus constat, actus Fidei supernaturalis esse liberos, hoc est, liberum esse credere, & non credere; item credere esse meritorium. Cum ergo intellectus sit potentia necessaria, atque adeo in actibus illius non possit stare libertas, nec meritum; infertur manifeste, eam libertatem, & meritum stare in affectu voluntatis ad credendum, quem Theologi vocant piam affectionem supernaturalem; quæ quidem est actus liber, & meritorius. Quam veritatem definiit Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 6. illis verbis: *Disponuntur autem ad iustitiam, dum excitati divina gratia, & adiuti, Fidem ex auditu concipientes, libere moventur in Deum credentes.*

Triden.

4. Sed ad quem effectum est necessaria hæc pia affectio voluntatis? Vtique ad firmitatem, qua intellectus cum omnimoda certitudine cre-

dit mysterium revelatum. Pro cuius rei claritate notandum est, quod supra attigi, duplicem esse certitudinem in actu Fidei supernaturalis, aliam connexionis cum obiecto, ratione cuius omnino est impossibile, quod detur actus Fidei sine eo, quod obiectum ita sit, sicut representatur per actum. Alia est certitudo adhesionis ad obiectum, ratione cuius intellectus firmissime assentitur obiecto; & hæc secunda nititur obiective in prima: ideo enim adhæret firmissime obiecto, quia videt connexionem Fidei cum obiecto.

5. Iam vero, quod pia affectio voluntatis requiratur ad certitudinem adhesionis ad obiectum, sive ut firmissime credat obiectum, patet ex ratione, quam tradidit S. Thomas ea quæst. 1. art. 4. Etenim intellectus ex vi obiectiva non cogitur ad assensum, nisi ubi adest evidentia veri: sed in obiecto Fidei Divinæ non est evidentia veri: ergo ex solo obiecto non cogitur intellectus ad assensum Fidei. Ergo ut intellectus cogatur ad assensum, & firmiter adhæreat obiecto, necessarium est imperium voluntatis. Hæc omnia certa sunt apud Theologos.

6. Vbi etiam advertendum est, quod observavit Lugo Cardin. de Fide, ex his tribus propositionibus pertinentibus ad fidem (sive ad complexum earum in vno actu inclusum) scilicet [Quidquid dicit Deus, est verum: Deus dicit, verbum incarnatum esse: ergo verum est, verbum incarnatum esse] primam propositionem esse evidentem, ideoque non indigere pia affectione voluntatis: tertiam autem, scilicet conclusionem, evidenter inferri ex præmissis, & ideo ad eliciendam eam conclusionem non esse necessariam piam affectionem, suppositis præmissis. Quare pia affectio requiritur ad secundam

S. Tho.

Lugo

dam propositionem, nempe ad credendum, id fuisse à Deo revelatum, quia id est, quod intellectus non cognoscit evidenter, sed obscure, nempe per propositionem Ecclesiae. Et quia conclusio nititur in ea secunda propositione, ex hoc capite ipsa conclusio participat obscuritatem, & sic indiget eâ piâ affectione.

7. Propter hæc omnes Theologi reiiciunt tamquam falsam, & improbabilem opinionem Francisci de Marchia, quem refert P. Suarez in ea sect. 6. cit. num. 2. assentis, intellectum non indigere determinatione voluntatis ad assensum Fidei; ex eo fundamento, quod res Fidei sunt evidentes. Quam etiam tenuit Holcoth in 1. quæst. art. 6. dub. 1. ad 1. apud P. Suarez ibid. ex eo fundamento, quod res Fidei sunt evidenter credibiles; & ubi adest evidentia credibilitatis, non esse opus determinatione voluntatis. Et ita demones, licet inviti, credunt, & contremiscunt. Iacob. 2.

8. Ex eo autem fundamento reiicitur ea sententia tamquam, ut minimum, improbabilis: quia improbabile, & certo falsum est, quod res Fidei sint evidentes; cum non constet nobis evidenter, Verbum fuisse incarnatum; sed solû ex eo, quod proponit nobis Ecclesia, id fuisse à Deo revelatum. Deinde improbabile etiã est, quod ex eo, quod mysteria Fidei sint evidenter credibilia, inferatur, non esse necessariam determinationem voluntatis. Quia quod mysteria Fidei sint evidenter credibilia, sive evidenter digna, quæ credantur, non tollit, quominus non constet nobis evidenter de revelatione, sed obscure ex propositione Ecclesiae. Evidens enim est, quod debeam affici ad credendum his, quæ proponit Ecclesia: sed propositio Ecclesiae nõ facit mihi evidentiam Incarnationis, & aliorum mysteriorum. De alia autem

opinionem quorundam assentium, ad assensum Fidei non requiri piam affectionem voluntatis, sed solum quod voluntas non resistat, dicam inferius.

CAPVT II.

*Stabilitur certitudo censura Põ-
tificia contra propositio-
nem 19.*

SUMMARIUM.

Duplex sensus propositionis 19. Et primus est hæreticus. n. 9.

Alter sensus merito damnatus. n. 10. Merito damnari colligitur ex eo, quod intellectus non potest ab obiecto determinari ad assensum, nisi ubi adest evidentia veri. n. 11. & 12.

Demonstratur etiam ex eo, quod liberum est homini credere. num. 13. & seqq.

Erroneum est in Fide dicere, quod non sit liberum homini credere, & non credere. n. 15.

Tertia demonstratio ex eo, quod actus Fidei est meritorius. n. 16.

Quarta demonstratio ex eo, quod assensus Fidei habet maiorem certitudinem, quam quæ provenit ab evidentia morali. n. 17.

Discrimen inter evidentiam moralem, & metaphysicam. n. 18.

Motiva credibilitatis non habent evidentiam metaphysicam. Et quid inde pro conclusione? n. 19.

Obiectio solvitur. n. 20. & 21.

9. **E**X dictis clare constat, quam merito iure damnata sit ab Innocentio XI. ea propositio 19. quod videlicet voluntas non potest efficere, ut assensus Fidei in se ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus